

Gausdal Historielag

Årsmelding for 2016

Årsmøte for driftsåret 2015 ble arrangert i Østre Gausdal Prestegard søndag 13.mars 2015, med 41 frammøtte medlemmer.

Årsmelding og regnskap godkjent.

Ola Fyksen var møteleder og Svein Fyksen referent.

Sofie Ågot Aulstad la fram regnskapet som viste et overskudd på Kr 71 704,-

Styret har avholdt 8 styremøter og behandlet ca 40 saker. Junimøtet i Ulsrud og septembermøtet på Ulsrudsetra. De andre møtene har vært i prestegarden.

Styret for 2016 har etter valget hatt denne sammensetning:

Ola Fyksen, leder, valgt for ett år

Arne Halvorsen, nestleder. På valg i 2018

Sofie Ågot Aulstad, kasserer. På valg i 2018

Svein Fyksen, sekretær. På valg i 2019

Ivar Wold, styremedlem. På valg i 2017

Kari Bjerke Batt-Rawden, styremedlem. På valg i 2017

Liv Bruvang, styremedlem. På valg i 2019

Varamedlemmer: (Velges hvert år)

1. Andreas Holen
2. Olav Bergum. Innkalles på alle styremøter
3. Håkon Kråbøl

Valgkomité:

1. Lise Thingvald (2017)
2. Johannes Nordgården (2018)
3. Astrid Hagen, (2020)

Revisorer: Velges hvert år

Kristian Nergården, Harald Petter Kvisberg

Styrehonorar: Uendret

Leder 7000 kr

Kasserer 3000 kr

Sekretær 3000 kr

Salgsansvarlig 3000 kr

Styremedlem 1500kr

EDB-ansvarlig 3000 kr

Utvalgene i 2016 har vært:

- Ulsrudutvalget med leder Birgit Kraabøl. Ulsrudutvalget oppnevner medlemmer i utvalget og underutvalg.
- Byggekomite i Ulsrud, leder Kjell Håkon Reistad
- Fotoregistrering med Tor Korsvold som leder
- Kilderegistreringsutvalg ledes av Tor Kristian Nordvang
- Arkiv ledes av Kjell Håkon Reistad.
- Skolemuseumsutvalg med Torgunn Holm Maurset som leder
- Boknemnd, Gausdalsminner og temabøker, ledes av Kjell Solberg
- Garder og slekter i Vestre Gausdal ledes av Arne Halvorsen
- Garder og slekter i Engjomskretsen, «Kjosboka», ledes av Tor Kristian Nordvang
- Småbrukerlagshistorie, bokprosjekt, ledes av Per Audun Øvstehage
- Slekt og fotomøter. Gunnar Rundtom og Tor Korsvoll leder møtene.
- Bibliotek, Ivar B Blekastad
- Turutvalg v/styret
- Markdag v/styret
- Arrangement/ styret
- Dataansvarlig. Tor Kristian Nordvang

Medlemstallet for 2015 er 377. Ca 80 nye medlemmer er kommet til.

Etter årsmøtet:

Tidligere sogneprest og æresmedlem i historielaget Arne Sand holdt et interessant kåseri der han fortalte litt fra sin prestegjerning i Gausdal. Han

hadde også noen refleksjoner om det å være studentprest, som han var før han kom til Gausdal, og til det å være prest på bygda. Han fortalte også om sine forventninger til at de formelle båndene mellom kirke og stat blir brutt i 2016.

Ola Fjeldet song to «presteviser» av Nils Bjørge.

Arne Halvorsen orienterte om Amerikaturen han arrangerer i september 2016

Åresalg og kaffe

Organisasjon

Styret består av leder som velges hvert år.

6 styremedlemmer som velges for 3 år, med to på valg hvert år.

3 vararepresentanter til styret er på valg hvert år.

Styret konstituerer seg selv med nestleder, sekretær, kasserer, styremedlemmer og salgsansvarlig.

Valgkomité på 3 personer velges for tre år, med en på valg hvert år.

2 revisorer velges for hvert år.

Utvalg oppnevnes av styret og rapportere til styret.

Gausdal Historielag er medlem av Gudbrandsdal Historielag, Gudbrandsdal Slektshistorielag og Landslaget for lokalhistorie.

Gudbrandsdal Historielag er bindeledd for lokale historielag og arrangerer fellestiltak. Laget er nært knyttet til Dølaringen Boklag, som utgir Årbok for Gudbrandsdalen. Gudbrandsdal Slektshistorielag skal legge til rette for samarbeid mellom slektsgranskere utover kommunegrensene.

Gausdal Historielag har ikke blitt innkalt til årsmøte eller blitt informert om noen aktivitet i Gudbrandsdal Historielag siste året.

Hjemmesiden www.gausdalahistorielag.no , er en tjeneste fra Østfold Internett, mekke.no

Gausdal Historielag er på Facebook og Instagram

«Tilskuddsportalen» er en nett-tjeneste med linker til forskjellige tilskuddsordninger som lag og foreninger kan søke om tilskudd fra. Vi har ikke søkt på noe.

Boklager er på Fjerdum og fungerer bra.

Stiftelsen Reidevoll

Stifterne av Stiftelsen Reidevoll er Gausdal Historielag, sognerådet i Østre Gausdal og menighetsrådet i Follebu. Slik er historielaget del av

representantskapet i Stiftelsen Reidevoll og del av valgkomité for Reidevolls styre. 3 personer fra hver av stifterne deltar på årsmøtet i Reidevoll. I 2015 deltok Ola Fyksen og Gunnar Rundtom.

Styret i Stiftelsen Reidevoll består av leder Reidar Holen, Liv Fyksen, Harald Olsen, Jan Toft og Torgunn Holm Maurset (historielagets medlem i styre).

Varamedlemmer er Elisabeth Jonsgard, Bjørg Bjørnhaug, Gunnar Rundtom og Eva Åmot

Ola Fyksen har deltatt i årsmøtet i Stiftelsen Reidevoll, og er med i valgkomiteen, som har hatt ett møte.

2016 Hendelser

Gausdal Tidende 29. årgang er distribuert til alle husstander i Gausdal i februar måned. Tidsskriftet gir en kort informasjon om virksomheten for året som har gått, i tillegg til noe småartikler og aktuell informasjon om laget. Sendt ut med en giro for kontingentinnbetaling.

Medlemsvervingen skjer med adressert varslings i posten og på e-post til de vi har e-postadresser til, i tillegg til at en giro for kontingentinnbetaling lå ved i Gausdal Tidende.

Purring på medlemskontingent ble sendt ut i juni.

April : Fellesmøte for lag og foreninger og Gausdal Kommune. Gausdal Arena. Ola deltok.

1.juni

Kurs i kulturminneregistrering på kommunehuset. Arkeolog Torill Nygård fra Oppland Fylkeskommune var kursleder. 13 deltagere.

29.juli

Olsokkveld i Ulstrup. Helge Staum, Anders Hjelmstad og Asgeir Nustad, underholdt med musikk og sang. Trond Klaape kåserte med «Tankar ved olsokleite». Ca 90 deltagere.

14.august, markvandring

Markdag i Evenvollhøgda i Forset med påvisning av gamle hustufter. Arne Halvorsen var gaid. 12 personer deltok. Foto: Bergemellom, Ole Finsrud

Gausdalsdagen 3.september.

Boksalg på Gausdalsdagen.
Bøker for kr 5000.- ble solgt.

Temakveld 4.september

I samarbeid med Vonheims Venner og Hans Olav Haugen ble det arrangert en temakveld på Vonheim der temaet var Ingeborg Sletten-Fosstvedt, barnebarn til Christofer Bruun, som gjord en stor innsats under krigen med å hjelpe folk å flykte til Sverige. Dette arbeidet startet hun med i krigens første dager med å hjelpe engelske soldater å rømme fra Follebu til Sverige. Ho regnes som den som "åpnet" en fluktrute til Sverige som ble mye brukt.

Denne historien har Hans Olav Haugen studert, og han hadde tilrettelagt et interessant foredrag basert på hennes dagboknotater og ved å snakke med folk langs ruta. Ca. 60 personer møtte opp.

Amerikatur 16.9-28.9

Tur til det norske Amerika, ledet av Arne Halvorsen. 22 personer deltok. Deltagerne var navn Fra høgre:

Johannes Svegård, Britt Grimstad, Arnfinn Johnsrud, Tor Helge Grimstad, Arne Melvin Trinerud, Arve Rundtom, Eldri Rognstad, Liv Fykse, Knut Rognstad, Inger Johnsrud, Liv Rundtom, Arne Halvorsen,

Helene Helle, Sølvi Tengs, Jorunn Undseth, Erik Tengs, Torbjørn Leine, Hans Skjelle, Jorunn Leine, Eva Melgårdsbakken, Per Melgårdsbakken, Åge Forseth.

Minnesdukveld 13.november i prestegarden. Arne Halvorsen fortalte fra amerikaturen som gikk til Willmar i Minnesota, Iowa, Westby, Dechorah, Mississippi og Onalaska med mange besøk til norske steder langs ruten.

Arne fortalte også om utvandringen

Kari og Paul Batt Rawden underholdt med sang og musikk med et tidsriktig repertoar. Ca. 60 frammøtte.

Bokutgivelse 26.nov

Bilde i midten fra venstre: Tor Korsvoll, Ole Johan Elvestad (bilder), Jan Olav Skaug, Jan Torbjørn Hvattum (Kjos), Torhild Rundtom, Tor Kristian Nordvang, Ivar B Blekastad (konsulent, korrektur)

Slektsboka «Garder og slekter i Engjomskretsen» ble lansert fra bensinstasjonen i Svingvoll med kaffe til de frammøtte og blomsteroverrekkelse og takk fra styret til bokkomitéen med Tor Kristian Nordvang, Torhild Rundtom, Jan Olav Skaug og Tor Korsvold, med medhjelpere.

Her er et stort og grundig arbeid gjennomført. Arbeidet med boken har pågått siden 2009, og det er en bok av Audun Kjos som var grunnlaget, og

«Kjosboka» har vært arbeidstittelen. Boken tar for seg, som tittelen sier, garder og slekter i Engjomskretsen, og slektene er fulgt helt fram til i dag. Det var et stort frammøte og kø for å kjøpe boken. Det ble solgt ca. 200 bøker denne dagen. Til sammen ble det solgt vel 500 bøker før nyttår.

Julemesse på Aulestad 3.-4-desember.

Boksalg, julemesse på Aulestad. Garder og Slekter i Engjomskretsen, Gausdalsminner, Hans Åanrud og andre bøker ble budt fram og salget ble bra.

Slekts- og fotomøter. Medlemsmøte

Første mandagen i måneden, unntatt i juli og august, er det slekt og fotomøte i prestegarden. Deltagerantallet 8-10 personer hver gang.

Ansvarlige for møtene er Gunnar Rundtom og Tor Korsvold.

Boknemnda, årsmelding

Siste året har boknemnda bestått av Kjell Solberg (leder), Kirsten Bråthen, Britt Grimstad og Gustav Klaape.

I 2016 har boknemnda hatt 7 møter, og da det ikke var noen ny "Gausdalsminner" dette året, hadde vi forholdsvis god tid til å forberede GM17. Fram til nyttår hadde vi mesteparten av manus til GM17 klart, og finpussen blir tatt på nyåret.

I løpet av året er det kommet inn mange interessante tips og innspill fra folk, og det finner vi svært nyttig med tanke på innhold i framtidige "Gausdalsminner". Vi har også kommet med innspill til styret i forhold til markedsføring og salg, blant annet at det kanskje hadde vært smart å samarbeide med andre lokale lag og foreninger i forhold til markedsføring av laget og salg av produkter.

Kilderegistreringsutvalg

Kilderegistreringsutvalget har fått registret flere oversatte kirkebøker på Digitalarkivet. Disse er nå tilgjengelig for alle på nettstedet.

<http://digitalarkivet.arkivverket.no/digitalpensjonatet>

Det blir fortløpende sendt inn nye bøker.

Utvalget består av Tor Kristian Nordvang (leder) Arnfrid Rundtom, Gunnar Rundtom, Jørgen Moe og Nils Nygard.

Utvalget har møte hver torsdag og har holdt på i 9 år.

Fotoregistrering

Tor Korsvoll leder fotogruppa. Som i 2015 har arbeidet i fotogruppa i 2016 stort sett dreid seg om å skaffe bilder til Historielagets bokprosjekt «Garder og slekter i Engjomskretsen». Det er i året innlånt bilder fra 18 personer i eller med tilknytning til Engjomskretsen. De som har fått forespørsel om bilder til boken har vært veldig imøtekommende og av det innlånte materialet er det skannet 186 bilder. Ikke alle disse er brukt i boka, men alle er sikret

for Historielagets arkiv. To større innlån har måttet ligge på vent til nevnte bokprosjekt er slutført.

Avtalen med Gausdøl'n om å publisere ett bilde fra Historielagets arkiv i hver utgave av avisa er fulgt opp i 2016.

Det er behov for hjelp til arbeidet i fotogruppa. De som kan tenke seg å bidra kan ta kontakt med Tor Korsvold.

Årsrapport arkiv

Rapport fra Arkivet i prestegarden: Det er aksesjonsført mottak av 15 arkivavleveringer i 2016.

Kjell Håkon Reistad er ansvarlig for arkivet. Arbeidet omfatter registrering av deponi og gavearkiv som kommer inn fra bygda. Det står att mye arbeid med finregistrering. Dette er et evigvarende prosjekt, og arkivaren ønsker seg en gruppe som kan hjelpe til med arbeidet.

Det har vært litt dugnad med å registrere innlevert materiell fra Alf Sandens dødsbo.

Bibliotek

Ivar B Blekastad er ansvarlig for å registrere bøker som blir innlevert og plassere disse i biblioteket i prestegarden. Også i år er en god del bøker registrert.

Bøkene er til utlån. Det må påsees at utlån blir registret i utlånsboka.

Skolemuseet i Prestegarden

Utvalget har vært Torgunn Holm Maurset, Ragnhild Bjørge og Marie Ellingsberg.

Ragnhild og Torgunn har registrert alt nytt som har kome inn frå blant anna Fjerdum skole, som i 2016 vart er rivi, til fordel for ny skole.

Våren 2016 var Engjom skole på besøk med tre skoleklasser som Torgunn, Ragnhild og Marie delte mellom seg og hadde ein skoletime med.

Byggekomité

Det har ikke vært noe møte. Grunnen er en økende skepsis i komitéen til økonomiramma, og tidsramma (vedlikeholdet av eksisterende bygningsmasse ta all tid)

De overslagene som er innhentet spriker og overskridelser vil være vanskelig å forutsi.

Eksterne midler vil bli nødvendig for å realisere prosjektet.

Det er ikke gjort noe vedtak i styret om å foreslå at prosjektet skrinlegges.

Ulsrud 2016

Sesongen i Ulsrud starta i mai med ettersyn og vaskedugnad. Grasklippinga ved Ole kom i gang i mai og varte til september. Reparasjon og vedlikehold på traktorklipper og traktor var påkrevet.

Eldhustaket ble tetta, noe torvlegging gjenstår. Himling/gulv i stalltrevinnkjøring ble restaurert. Det var brødrene Nils Petter og Terje Staum, samt Ole Voldbakken, Iver Hammershaug og Kjell Håkon Reistad som var i aksjon. Svein Fyksen bidrog og påbegynte stallrydding.

Sikring for besøkende på låvetrev kom i orden.

Opprydding etter paintballbane på Ulsruds jordstykke ble gjort av Kjell Håkon, Ole og Olav Terje Kleiven.

Impregnerte stolper for restaurering av utlåvebruer ble skaffa til veie.

Veggmonter fra Østre Gausdal Bygdahus erstattet frittstående monter på kleskammers.

Hans Forrestad sørget for krøttertransport til seters. Kjell Håkon og Birgit fullførte maling av vindskier på setereldhuset.

Brønn ble renska av Tor Korsvold og Arve Rundtom.

Sesongavslutning for vedlikehold og restaurering gikk av stabelen med grilling på tunet innlagt planlegging og ettersyn på tun og i utlåver.

I år hadde Ungdomsskolens 9. trinn vandring til Ulsrud med orientering og rebusrunde på stedet. Historielagsstyret hadde junistyremøte i Ulsrud og septembermøte på Ulsrudsetra.

Fire søndager i juli og en søndag i august var det åpne museumssøndager i samarbeid med Husflidslaget. De fleste av søndagene tok føråskjerringa ved Kari Avlund, imot besøk på føråa. Anna Elise Finsrud, Birgit, Svein og Ole besørga orientering på tun og i hovedbygning, Liv Bruvang og Sofie Ågot Aulsrtad sto for kaffe og biteti.

Olsok bød på kåseri ved Trond Klaape og musikk ved Helge Staum, Anders Hjelmstad og Asgeir Nustad.

Gjennom hele sesongen var det fotoutstilling av gamle bilder fra Auggedalen i 1920-åra. Det var et samarbeid med Kari Høglund, som gjenfant glassplater fra bestefarens fotografering i nevnte tidsperiode. Glass til bildene ble gitt av Paulsrud Snekkerverksted. Kjell Håkon produserte rammer og Birgit malte. Noen bilder ble solgt, resten forble i Ulsrud for utstilling og salg også seinere sesonger. Sommersesongen ga ca 300 besøkende.

Jon Iverslien ga liv til setra med et høstopphold for sykkel- og turgåing, som sammen med Ivar Blekastad fikk med seg fotoutstillinga før sesongen var over. Dugnadstimer kom opp i 345 timer.

Vi takker alle som har bidratt til at historielagsåret 2016 har vært særdeles aktivt.

Styret